

Motion till riksdagen

1987/88:So482

av Berndt Ekholm (s)

om utökad forskning om och utveckling av
ersättningsmaterial till tandamalgam

Många människor uppger sig ha hälsoproblem som man förknippar med det tandamalgam man har i sina tandfyllningar – trötthet, minnesstörningar, koncentrationssvårigheter, darrningar, allergier m. m.

Det är närmast kvicksilverinnehållet i tandamalgamet som kan förorsaka dessa problem. Men kvicksilver förekommer också i maten vi äter och luften vi andas. Därför kan dessa källor också bidra till problemen utöver en mängd andra orsaksfaktorer.

Forskningen har sedan några år kommit i gång kring frågan om tandamalgamets hälsoeffekter, framför allt påverkan av frigjort kvicksilver. Kvicksilvret kan avgå i form av ånga samt genom korrosion. Det sker framför allt vid tandlagning, intag av föda samt vid tandborstning. Desto fler fyllningar desto större risk för kvicksilveravgång. Kvicksilvret når blodet genom andnings- och matsmältningsorganen. Av det kvicksilver som upptas av blodet beräknas ca 20 % gå vidare till hjärnan och upplagras där. Även andra delar av kroppen får ta emot olika mängder av frigjort kvicksilver.

Det här är fråga om en lågdosexponering, som vanligtvis ger effekter först på lång sikt och därmed i likhet med annan lågdospåverkan är svår att kartlägga och bedöma de exakta effekterna av. Ändå kan man i dag fastslå mot bakgrund av tillgängliga forskningsresultat, att det inte är någon tvekan om att kvicksilver frigörs från tandamalgam och att även låga doser påverkar olika delar av människokroppen negativt vid långtidsexponering, i vissa fall mycket tydligt i form av munhåleallergier. Problemet skall givetvis inte överdrivas, men inte heller underskattas.

Trots dessa kunskaper fortsätter användningen av tandamalgam i full utsträckning. Även våra barn behandlas med detta tandlagningsmaterial och därmed bygger man in problemet också hos nya befolkningsgrupper. Detta kan inte förklaras på annat sätt än att kunskapen om och förekomsten av lämpligt ersättningsmaterial saknas i stor utsträckning.

De material man i dag använder är porslin, som har bristande styrka, plast, som avger giftiga ämnen innan det fullständigt har polymeriserat bl. a. formaldehyder, och guld, som är ett mycket dyrbart material om än starkt och som saknar amalgamets flexibilitet vid kompletteringar av fyllningar.

Forskningen om sambandet mellan vissa hälsoproblem och tandamalgamets kvicksilverinnehåll måste i ökad utsträckning kompletteras med forskning om och utveckling av lämpliga ersättningsmaterial. Det finns ingen

anledning att vänta på att forskningsresultaten om tandamalgamets hälsoeffekter skall bli kompletta. Ersättningsmaterial bör komma till bredare användning snarast möjligt. Forsknings- och utvecklingsarbetet avseende ersättningsmaterial bör därför forceras. Det är också angeläget, att plastmaterialens negativa effekter än bättre klarläggs.

Mot. 1987/88
So482

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utökad forskning om och utveckling av ersättningsmaterial till tandamalgam.

Stockholm den 26 januari 1988

Berndt Ekholm (s)

